

**ПРИРОДНЕ АГРОВИРОБНИЦТВО В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна»
Дніпропетровська обласна державна адміністрація
Дніпропетровська обласна рада
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Інноваційний центр аграрних технологій та
Центр природного агровиробництва ДДАЕУ
Всеукраїнська екологічна ліга
Університет Ібн Халдун, Алжир
Університет Шербрук, Канада
Університет Кордови, Іспанія
Болгарський аграрний університет**

**ПРИРОДНЕ АГРОВИРОБНИЦТВО В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**22–23 жовтня 2015 р.
м. Дніпропетровськ**

Дніпропетровськ – 2015

ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ПЕРСИКА ЗА ОРГАНІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ У ПІВДЕННОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ

Т.В. ГЕРАСЬКО, кандидат сільськогосподарських наук
**Таврійський державний агротехнологічний університет,
м. Мелітополь, Україна**
E-mail: tanyagerasko@rambler.ru

За останні 15 років виробництво органічної продукції перетворилося в окрему комерційну галузь, що в розвинених країнах є важливим економіко-політичним фактором. Органічне садівництво спроможне вивести садівничу галузь з кризи через високу ціну на органічну продукцію та зростання попиту на неї. Однак органічні технології вирощування плодкових культур є на сьогоднішній день недосконалими як з точки зору їхньої ефективності, так і за наявності в органічних стандартах певних компромісів з “традиційними” технологіями, заснованими на хімічному захисті культур.

З метою з’ясування можливості вирощування плодової продукції за природною технологією була створена дослідна ділянка в ОК “Меліоратор” (Мелітопольський район Запорізької області). Рослинним матеріалом для досліджень був сорт Редхейвен, рік садіння – 2008. Форма крони – покращена чашоподібна. Схема садіння – 4 × 3 м у шаховому порядку (щільність садіння – 833 дерева на 1 га). Ґрунт у саду утримується під природним задернінням висотою 10–15 см, пристовбурні кола замульчовані чорним агроволокном щільністю 60 % та зверху – сіном з висотою шару 15–20 см. Із квітня до серпня з інтервалом у 10 днів – полив у нормі 80–100 л під кожне дерево (краплинне зрошення). Повторність дослідів 4-кратна, по 10 модельних дерев у кожному повторенні. Дослідження проводилися з 2010 року за трьома варіантами. Перший варіант передбачав хімічний захист від шкідників та хвороб; використовували синтетичні хімічні препарати відповідно до загальноприйнятої технології вирощування персика на Півдні України. Другий варіант – біологічний захист з використанням біопрепаратів промислового виготовлення на основі органічної технології вирощування. Третій варіант – захист дерев з використанням лише рослинних препаратів (настоянка часнику, відвар лушпиння цибулі, відвар червоного гірконого перцю), що були виготовлені нами власноручно, безпосередньо в ОК “Меліоратор” з

місцевої сировини за рекомендаціями Л.С. Славгородської-Курпіївої. У 2012 році шляхом розщеплення варіанта з рослинними препаратами було виділено контрольний варіант – без жодних обробок. У 2013 році від варіанта з обробкою біопрепаратами були відщеплені ще два варіанти: з використанням яблучного оцту та варіант з почерговим використанням біопрепаратів і рослинних препаратів. Таким чином, починаючи з 2013 року, дослід має шість варіантів: 1 – контроль, відсутні будь-які обприскування; 2 – біологічний захист, обприскування яблучним оцтом (200 мл на 10 л робочого розчину); 3 – хімічний захист, препарати: бордоська рідина, хорус, делан, актеллік (відповідно до інструкцій виробників); 4 – біологічний захист, бактеріальні, вірусні і грибні препарати промислового виготовлення (гаупсин, фітоспорін, лепідоцид, пентафаг-С, триходермін); 5 – біологічний захист, біопрепарати (ті самі, що й у варіанті 4) + рослинні препарати (ті самі, що й у варіанті 6); 6 – рослинний захист, рослинні препарати (настоянка часнику, настоянка хрину, відвар лушпиння цибулі, відвар червоного гіркокого перцю).

Найкращим роком у період досліджень за врожайністю в саду виявився 2013 (таблиця).

Врожайність персика сорту Редхейвен, т/га

Варіант	2010 р.	2011 р.	2013 р.	2014 р.
Контроль (без обробки)	-	-	13,5	0,9
Яблучний оцет	-	-	14,2	5,6
Хімічні препарати	0,5	3,7	13,6	0,7
Біологічні препарати	0,5	1,0	7,3	0,1
Біологічні препарати + рослинний захист	-	-	12,5	0
Рослинний захист	0,6	3,3	15,5	0,5
НІР _{0,5}	0,04	0,31	1,89	0,07

Це можна пояснити тим, що в попередній рік урожаю не було взагалі, а отже, відповідно, і виносу поживних елементів з плодами не відбувалося. У 2010 році за врожайністю отримані приблизно однакові результати по варіантах. 2011 рік – найвища врожайність зафіксована у варіанті зі захистом хімічними препаратами.

Найвища врожайність за 2013 рік була отримана у варіанті з рослинним захистом, 19 кг/дерево; при цьому біологічні препарати не виправдали сподівань, урожай становив 9 кг/дерево.

У 2014, неврожайному, році у варіанті з використанням яблучного оцту врожай становив 6,8 кг/дерево, при цьому інші варіанти ледь наблизилися до відмітки 1 кг/дерево.

На підставі отриманих даних можна зробити такі висновки:

- 1) висота дерев статистично не відрізнялась у варіантах досліджу;
- 2) найбільший об'єм крони мали дерева, оброблені рослинними препаратами та яблучним оцтом;
- 3) найбільша кількість однорічних пагонів була у варіанті з обробкою рослинними препаратами;
- 4) площа листя у 2013 році статистично не відрізнялася за варіантами, у 2014 році була найбільшою у варіанті з обробкою яблучним оцтом;
- 5) найвища врожайність у 2013 році була отримана у варіанті з рослинним захистом, у 2014 році – з використанням яблучного оцту.